

Sademevee majandamise kavad

Anni Mandel
Kliimaministeerium
veeosakonna nõunik

30.04.2024 KO(h) Vihommik keskkonnaspetsialistidele

ÜVVK

§ 1. Seaduse reguleerimisala ja eesmärk

(1) Käesolev seadus sätestab riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse, vee-ettevõtja ja tarbija õigused ja kohustused tarbija veega varustamisel ühisveevärgi kaudu ning reovee, **sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimisel** ühiskanalisatsiooni kaudu ja vajaduse korral selle puhastamisel, samuti riikliku järelevalve korralduse ning vastutuse käesolevas seaduses sätestatud nõuete rikkumise eest.

§ 2. Seaduse kohaldamisala

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee (edaspidi sademevesi) ärajuhtimisele, kui kohaliku omavalitsuse üksus on sademevee ärajuhtimise ehitised ja seadmed ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga määranud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks.

§ 3. Ühisveevärk ja –kanalisatsioon

(1) Ühisveevärk ja -kanalisatsioon on ehitiste ja seadmete süsteem, mille kaudu varustatakse tarbijaid joogiveega ja juhitakse ära ning puhastatakse reo- ja **sademevett** ning mille projekteeritud jõudlus on vähemalt kümme kuupmeetrit ööpäevas ja mis teenindab vähemalt 50 inimest. Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käsitatakse ühisveevärki või ühiskanalisatsiooni eraldi või mõlemat koos.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käsitatakse ka ehitiste ja seadmete süsteemi, mille projekteeritud jõudlus on alla kümne kuupmeetri ööpäevas või mis teenindab alla 50 inimese ja mille kohaliku omavalitsuse üksus on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga määranud ühisveevärgiks ja -kanalisatsiooniks.

§ 4. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ulatus

(3) Sademevee ärajuhtimise ehitised ja seadmed, sealhulgas sademevee ärajuhtimise kraavid, välja arvatud maaparandussüsteem maaparandusseaduse tähenduses, loetakse käesoleva seaduse tähenduses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks, kui kohaliku omavalitsuse üksus on **ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga** ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ulatuse selliselt määranud.

§ 13. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava

- (1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kohta koostatav analüüs, mis käsitleb valla või linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni hetkeolukorda ja arendamisettepanekuid.
- (2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus koostöös vee-ettevõtjaga.
- (3) Ühe kohaliku omavalitsuse üksuse kohta koostatakse üks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava. Kui üks vee-ettevõtja teenindab mitut kohaliku omavalitsuse üksust, võib kõikide kohaliku omavalitsuse üksuste kohta koostada ühe ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava.
- (4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostatakse vähemalt 12 aastaks.
- (5) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu määrusega.

§ 62. Sademevee majandamise kava ja selle sisu

(1) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole määranud sademevee kogumise ja ärajuhtimise süsteeme ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punkti 7 kohaselt, koostab kohaliku omavalitsuse üksus oma territooriumil **valgalade kaupa** sademevee majandamise kava.

(2) Sademevee majandamise kava sisu peab vastama käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktide 1, 2, 4–10 ja 14 alusel **sademevee kohta** kehtestatud nõuetele.

(3) Sademevee majandamise kava kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu määrusega.

§ 63. Sademevee majandamise kava koostamine ja avalikustamine

(1) Sademevee majandamise kava koostamisele ja avalikustamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 15 lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud.

(2) Sademevee majandamise kava kooskõlastatakse Põllumajandus- ja Toiduametiga.

Sademevee majandamise kava koostamine ja avalikustamine

- (1) Sademevee majandamise kava peab olema koostatud kooskõlas vesikonna veemajanduskava ja selle meetmeprogrammiga veeseaduse tähenduses ning täitma veekaitse eesmärgi. Sademeveesüsteemide planeerimisel tuleb muu hulgas arvestada üleujutustega ja reostust leevendavate lahendustega, nagu imbkaevud, vett läbilaskvad katendid, taimkattega ribad, viibekraavid, imbkraavid, imbväljakud, puhveralad, viibetiigid ja vihmaaiad, mis sobivad konkreetsetesse oludesse ja mis tagavad nende funktsioneerimise, arvestades kliimatingimusi.
- (2) Sademevee majandamise kava eesmärgid ja arendusmeetmed peavad olema kooskõlas kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavaga.
- (4) Sademevee majandamise kava avalikustamine, avalike arutelude korraldamine ja huvitatud isikute kaasamine toimub kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37² kohaselt, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

§ 64. Sademeveesüsteemide arendamine

Kui sademevee ärajuhtimise ehitised ja seadmed ei ole määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks, rajatakse, hooldatakse ja arendatakse sademevee ärajuhtimiseks vajalikke ehitisi ja seadmeid sademevee majandamise kava alusel.

§ 65. Sademevee ärajuhtimise teenusleping

(1) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on sademevee ärajuhtimise ehitiste ja seadmete rajamist ning kasutamist reguleerinud sademevee majandamise kavaga, sõlmitakse teenusleping sademevee ärajuhtimiseks kohaliku omavalitsuse üksuse määratud isikuga sademevee majandamise kavas ettenähtud korras.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenuslepingule kohaldatakse käesoleva seaduse § 35 lõikes 2 sätestatud vorminõuet.

§ 76. Eeskirjade ja kavade vastavusse viimine

Käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava, § 18 lõikes 1 ja § 34 lõikes 1 nimetatud eeskirjad ning § 62 lõikes 1 nimetatud sademevee majandamise kava tuleb koostada või viia käesoleva seaduse nõuetega kooskõlla 2024. aasta 1. jaanuariks.

Kui ühiskanalisatsioon puudub

- Sademevee majandamise kava.
- Kui puudub ühiskanalisatsioon (nt torustikud), siis ÜVVKS ei keela ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemi osaks määrata ka vaid sademeveekraavid.
- Soovitame sademeveekraave käsitleda ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemi osana ainult olukorras, kus on võimalik määrata sademevee ärajuhtimise teenusele tarbijad.
- Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks on määratud (teatud) sademeveekraavid, siis peavad need olema ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas üheselt määratletud.
- Kõik need KOVi haldusterritooriumil asuvad sademeveesüsteemid, mis ei ole määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas, tuleb hõlmata sademevee majandamise kavasse.

Maaparandussüsteemid

- Vajalik käsitleda sademeveemajandamise kavas, kui neid kasutatakse sademevee suublana.
- Hinnata sademevee juhtimisel maaparandussüsteemi eesvoolu või muusse maaparandussüsteemi rajatisse suubla seisukorda ja vee vastuvõtuvõimet.
- Vajadusel näha ette suubla vastuvõtuvõime suurendamiseks vajalikud meetmed (nt rekonstrueerimine).
- Maaparandussüsteemi vee juhtija peab maaparandussüsteemi omanikuga jõudma kokkuleppele maaparandushoiukulude katmises.

Asulareovee käitlemise lõimitud kavad

- Uus asulareovee puhastamise direktiiv jõustub eelduslikult sügisel.
- Kava eesmärk: asula äravooluveega ja reovee ülevooluga kaasneva reostuse vähendamine.
- Kõik vähemalt 100 000 ie RKAd 31.12.2033. a.
- 10 000 kuni 100 000 ie RKAd 31.12.2039 juhul, kui:
 - a) sademeveest tingitud reovee ülevool kujutab endast keskkonna- või rahvaterviseriski;
 - b) reovee ülevool moodustab rohkem kui 2% aastas kogutavast asulareovee koormusest (kuivades ilmastikutingimustes);
 - c) reovee ülevool takistab mõningate teiste direktiivide nõuete saavutamist;
 - d) asula äravooluvesi võib olla reostunud selliselt, et selle juhtimine suublasse on riskiks inimese tervisele või keskkonnale või kui see takistab teatud direktiivide nõuete saavutamist.
- Direktiivi lisas kehtestatakse kavade miinimumsisunõuded.
- Kus võimalik, rakendada roheline ja sinise infrastruktuuri lahendusi.

Aitäh kuulamast!

Anni Mandel
anni.mandel@kliimaministerium.ee